СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 24. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 31-го СІЧНЯ 1950. No. 24 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 31, 1950. VOL. LVIII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Дер. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ОРГАНІЗАЦІЯ З 50 МІЛЬЙОНІВ ОСІБ ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ КОМУНІЗМУ

Ню Йорк, 29 січня. — Представники 60 краєвих організацій, які зіхалися на дводенну конференцію в готелі Астор за спонукою Американського Легіону, покликали до життя постійний комітет для плянованого поборювання комунізму. Комітет складається з 17 членів і його завданням буде обєднати нарід до загально-американської кампанії проти комуністів. Коло 160 делегатів на конференції представляли 50 мільйонів зорганізованих осіб. Тому що на конференції була обговорена необхідність релігії в боротьбі з комунізмом, у кампанії візьмуть зорганізовану участь теж і церковні організації.

На небезпеку комунізму для Злучених Держав вказували всі промовці, між якими був колишній амбасадор до Москви, ген. Волтер Бедел В. Смит і сенатор Карл Мундт. Цей останній заявив, що совєтська Росія готова убезвладити Злучені Держави впродовж 90 секунд при допомозі атомових бомб. Стверджено, що після конференції в Ялті 151 комуністів усунено з департаменту стейту й інших федеральних бюр, в яких вони займали важливі становища. Головою комітету вибраний Гері Рід з Конґресу Індустріяльних Організацій а з ним стануть до праці представники найрізнородніших груп з усіх ділянок громадського життя. У резолюціях, ухвалених на конференції, сказано:

„Світовий комунізм під теперішню пору є найбільшою загрозою внутрішнього безпеченства і для світового миру. За першу ціль своїх нападів комунізм вважає кампанію проти Бога й американського способу життя... У такому виді, як його поширюється в Америці, комунізм не є економічною або політичною філософією, тільки справжньою плянованою революційною змовою, кированою й фінансованою чужинною державою. Комунізм змагає до скинення нашої конституційної форми правління силою й насиллям. Він змагає до розбиття нашого народу опуствами й брехнею і лукавою пропагандою, щоб підюдити одну класу проти одної, расу проти раси, віру проти віри. Комунізм заперечує існування Бога, змагає до винищення всіх форм релігії і намагається завести поліційну державу як найвищу владу".

Сен. Мундт вказав, що для практичного поборювання комунізму треба ухвалити закон, щоб усі комуністи були зареєстровані і щоб їхня література була теж маркована як комуністична. Мундт зголосив плян організації, щоб можна було досягнути комуністів у всіх установах.

НЕ ВІЛЬНО ВЖИВАТИ АВТОМОБІЛЕВИХ НУМЕРІВ НА ФРОНТІ АВТА В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК.

Олбені, Н. И. — Від півночі з вівтірка на середу не вільно буде пришрубовувати бляшаних таблиць з нумерами стейтових дозволів для вживання авт в 1950 р. Цю законну постанову пригадує Бюро Стейтових Дозволів. Закон вимагає прикріплювання таких плит тільки на заді авт.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗЛУКУ А.Ф.П. З К.І.О.

Маямі Біч, на Флориді. — У передодень засідання екзекутивної ради Американської Федерації Праці виявлено дотеперішні спроби обєднання Конґресу Індустріяльних Організацій з Американською Федерацією Праці. Цю справу мають порушити на нарадах екзекутивного комітету. Притокою до приспішення такої акції є необхідність поборювання комунізму і змагання К.І.О. до усунення комуністичних елементів із провідних становищ по юніях.

ВИСАДЖУЮТЬ СКАЛУ, ЩОБ УРУХОМИТИ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.

Норфолк, Вирджінія. — Є надія, що воєнний корабель Мизури, який перед двома тижнями наїхав на підводну скалу, можна буде врятувати з його положення. Експедиція, яка займається урухомленням корабля, підклала патрони з вибуховим матеріялом, звісним під назвою Т.Н.Т. і після вибуху завважила, що справді скала рушилася. Команда фльоти підготовляє всі засоби, щоб зробити одне спільне зусилля 2 лютого для витягнення корабля на повне море.

ПЛЯНУЮТЬ ЗМІНИТИ КОЛЕГІЮ ЕЛЕКТОРІВ.

Вашингтон.—У сенаті зголошено проєкт резолюції для зміни Колегії електорів при виборі президента Злучених Держав. Резолюція змагає до придумання способів, щоб Колегія Електорів не могла признати вибору президента або віцепрезидента, коли загальне голосування виказує меншість голосів, як це трапилося в минулому при виборах. Резолюція має на меті теж не допустити до вирішування вибору президента палатою репрезентантів, як це передбачено в теперішній Конституції в деяких виимкових випадках. Резолюція мусить бути ухвалена двома третинами голосів, щоб могла бути передана до голосування у стейтових леґіслатурах.

НЕ Є ВИКЛЮЧЕНА РАКЕТА З АМЕРИКИ ДО РОСІЇ.

Принстон, Н. Дж. — Знавці математики університету Принстон покінчили обчислення, які вказують на можливість висилки ракетового стрільна з Америки до Росії. Про це говорено на тайнім засіданні форуму Товариства Письменників з ділянки Летунства. Стверджено, що в ері швидкости літаків, яка перевищає швидкість голосу, можна придумати прилади, які летітимуть на зразок ракети на далеку віддаль, навіть і до планет. Теоретично ракета може летіти 5,000 миль, одначе не можна мати певности, чи вона потрапить у намічену ціль.

МОЛОДЬ ВШАНУВАЛА ПАМ'ЯТЬ ГАЙВОРОНСЬКОГО КОНЦЕРТОМ ЙОГО ПІСЕНЬ

ХВИЛЮЮЧА ІМПРЕЗА В КАРНЕҐІ РІСАЙТЕЛ ГОЛЛ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 30 січня. Американсько-українська молодь вшанувала вчора пам'ять свого покійного учителя і великого друга, композитора Михайла Гайворонського, окремим концертом його пісень, що відбувся в невеликій, але репрезентативній Карнеґі Рісайтел Пол в Ню Йорку, яку була виповнила добірна публіка, теж переважно з кол найближчих приятелів покійного Композитора.

Привітальне слово виголосив д-р Лука Мишуга. Вітаючи приявних від імені місцевої молоді, бесідник коротко та на прикладах конкретних досягнень підкреслив ту велику місію, що її виконала в світі взагалі а в Америці зокрема українська пісня.

В концертовій частині програми виступили головно ті, що їх покійний Гайворонський вчив співати, грати і диригувати. Шануючи пам'ять свого учителя і друга, вони відспівали виключно його композиції або обрібки.

Марія Полиняк-Лисогір, сопран, відспівала „Синю Чічку", „Як їхалам з Гамерики" і „Ой, у саду". Лев Рейнарович, баритон, виконав: „Ой, козаче мій", „Ой, нагнувся дуб" та „Україна". Сестри Марія Боднар і Стефанія Боднар-Нога, сопрани, відспівали дуетом: „Не палила", „Ой, у полі жито" та „Ой, там за яром". Ольга Павлова, сопран: „Над Прутом", „Думу" та „Через річку".

В другій частині програми Едвард Камінський, тенор, відспівав: „Мій Рідний Край" і „Лети моя думко". Жіночий хор виконав: „Віддала мене моя матінка", „Ходили ми по садочку" та „Садок вишневий", а мішаний хор відспівав: „Шумить, гудить діброночка", „Ой, загуду", „Ой, лелія", „Пречиста Діво" та „Живи Україно". На фортепіяні акомпаніювала Ольга Дмитрів а хором диригував Степан Марусевич. Під кінець концерту маленька дочка диригента від молоді і виконавців концерту вручила китицю цвітів дружині покійного Композитора, п-ні д-р Ноемії Пелехович-Гайворонській. Концерт відбувся на високому рівні та в незвичайно сердечній атмосфері.

СІОНІСТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ГАРАНТІЇ АМЕРИКИ ДЛЯ ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЯ

Ню Йорк. — Деніел Фріш, президник Сіоністичної Організації Америки, вийшов з обвинуваченням проти секретаря стейту Діна Ачесона за його оборону Великобританії при постачанні воєнних матеріялів для арабських держав. У своїй промові на обіді, виданім в готелі Валдорф Асторія для 1,500 осіб сіоністичної організації Б-най Сіон, Фріш домагався гарантії для Держави Ізраїля перед нападом арабів в заміну за признання Великобританії права постачати зброю для арабів.

НОВИЙ ГОЛОВА „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Вашингтон. — Сенатська комісія закордонних справ затвердила назначення Едварда В. Барета на становищі асистента секретаря стейту для Прилюдних Інформацій.

ВЖЕ ВИСИЛАЮТЬ ЗБРОЮ З АМЕРИКИ ДО ВІСІМ КРАЇН

Вашингтон. — Після підписання договору в справі постачання зброї з Америки до вісім країн на підставі Північно-Атлантійського Оборонного Пакту почався вже експорт воєнних матеріялів до деяких країн в Европі. Вартість матеріялів обчислюють на біліон долярів. Заки ще почали йти посилки, американський уряд видав 50 мільйонів на призбирання цих матеріялів і втримування їх у стані повної придатности. Перші посилки вважається за психологічну заохоту для видержливости таких країн, як Бельгія, Данія, Франція, Британія, Італія, Люксембург, Голяндія й Норвегія.

ЕСПАНЦІ КРИТИКУЮТЬ АЧЕСОНА.

Мадрид, 30 січня. — Еспанська преса продовжує критикувати заяву державного секретаря Ачесона, в якій він стверджував американську готовість відновити повні дипломатичні стосунки з Еспанією, стверджуючи рівночасно, що це не означатиме визнання Америкою теперішнього еспанського режиму.

СТВОРЕНО ОБ'ЄДНАННЯ РЕПРЕСОВАНИХ УКРАЇНЦІВ З-ПІД СОВЄТІВ

Дня 22 січня 1950 року в Ню Йорку відбулися організаційні збори членів ініціятивної групи, що заснували — Демократичне Об'єднання бувших репресованих Українців з-під Совєтів (скорочено — ДОБРУС). На зборах були присутні українці Ню Йорку й околиць та представлені уповноваження від більших скупчень українців з Филаделфії, Дітройту, Шикаго, Бостону, Сан Франциско й інших міст. Організаційне бюро ініціятивної групи доповіло про проведену дотепер працю в справі організації ДОБРУС-у. Після обширної дискусії над доповіддю схвалено Тимчасовий Статут ДОБРУС-у, обрано тимчасові керівні органи — Головну Управу і Контрольну Комісію, — що підготують скликання Загального З'їзду ДОБРУС-у, та прийнято Проголошення. В склад Головної Управи ДОБРУС-у увійшли: голова — Микола Степаненко; заступники голови — Василь Гришко і Кирило Дацько, секретар; Іван Дубинець, члени; Павло Маляр, Євген Рябуха, Степан Федорівський і Петро Шинкар. Контрольна Комісія: голова: Сергій Лазовський; заст. голови: Грогорій Колодій і секретар: Іван Гаращук. Ціллю Об'єднання є — як це говориться в „Проголошенні" — м. і.: „викривати перед цілим демократичним світом і американським народом облудність і фальш большевицько-совєтської пропаганди".

СОВЄТСЬКІ ДОМАГАННЯ ДО КИТАЮ: КОНТРОЛЯ ПОРТІВ І НАБІР НЕВІЛЬНИКІВ

Париж, 30 січня. — Повної контролі головних китайських портів і пів мільйона китайських невільників на роботи до Совєтів домагається совєтський уряд від свого китайського „ідеологічного союзника" в таємних совєтсько-китайських переговорах, що відбуваються тепер в Москві — повідомляють з поінформованих дипломатичних джерел. Совєтську делегацію в тих переговорах очолює „сам" Сталін, а комуно-китайську „сам" Мао, китайський „Сталін". Крім цих головних домагань, Совєти вимагають ще від Китаю збільшеного постачання китайського збіжжя з урожайних провінцій Манджурії, дарма, що Китай сам голодує, як теж цілого ряду інших господарських і політичних концесій. З тих же поінформованих джерел заявляють, що китайські большевики досі ще не дали своєї конкретної згоди, ставляючи і зі свого боку відповідні домагання Совєтам. Переговори відбуваються по всім правилам східно-азійських базарів, на яких торгівля невільниками грала колись головну ролю.

ВОГНИЩЕ СХІДНО-ЗАХІДНИХ ПРОТИВОРІЧНОСТЕЙ ПЕРЕНОСИТЬСЯ ЗНОВУ ДО БЕРЛІНА.

Берлін, 30 січня. — Західні дипломати і спостерігачі однодушно стверджують, що Німеччина взагалі а Берлін зокрема знову стають головним вогнищем совєтсько-західних противорічностей. В Берліні протягом останніх днів існувало сильне політичне напруження, з огляду на всі познаки, що Совєти намагаються відновити свою блькоаду. Вчора ці заходи дещо злагіднено, але західні команданти однодушно стверджують, що нової совєтської блькоади тепер вже можна сподіватися кожного дня. Рівночасно в совєтській зоні ведеться безпощадна чистка всіх „неблагонадійних елементів", що стоїть у зв'язку з недалекими виборами, які від цеї чистки узалежнюються. При цьому робиться інтенсивні заходи для здобуття і поширення впливів на інші зони. Стверджується, що по обох боках, в Східній і Західній Німеччині, тепер існує „гостре поготівля" і кожний день може принести різні несподіванки.

БЕЗРОБІТТЯ ГОЛОВНОЮ ПРОБЛЕМОЮ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Франкфурт, 30 січня. — Безробіття в Західній Німеччині продовжує загрозливо збільшуватися і в німецьких колах передбачується, що в наступному місяці воно готово досягнути двох мільйонів. Це важке положення намагаються політично використати праві й ліві екстремісти, що збільшує загальну кризу.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ЗАГРОЗА СОВЄТСЬКОГО НАПАДУ НА ЮГОСЛАВІЮ.

Београд, 30 січня. — На підставі загальних спостережень та всіляких інформацій в югославських урядових колах стверджується, що Совєтський Союз не тільки не дав за виграну, але інтензивно та всебічно підготовляє збройний напад на Югославію. Можливість такого нападу передбачується вже на весну цього року.

ПЕРЕДВИБОРЧА КАМПАНІЯ В АНГЛІЇ В ПОВНОМУ РОЗГАРІ.

Лондон, 30 січня. — У зв'язку з недалекими вже загальними виборами до британського парляменту, що мають відбутися в половині лютого, обі головні партії, лейбуристська й консервативна з кожним днем більше розгортають свою кампанію, щоб у виборах здобути мандат народу на уряд. Внутрішні проблеми країни продовжують бути головним аргументом кампанії, тоді як закордонні справи заторкується тільки принагідно та з боків обох партій тільки дуже обережно. Обі партії висловлюють своє переконання та свої надії на перемогу.

ЕВРОПА НАГЛИТЬ В СПРАВІ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ.

Гаага, 30 січня. — В західно-европейських колах висловлюється деяке занепокоєння, що американська військова допомога для цих країн не йде і не розвивається такими темпами, як цего вимагало б загальне положення та спільні інтереси. В найближчому часі вже почнеться масове постачання американської зброї цим країнам в рямках Атлантійського Пакту і черговою вимогою є американська технічна і фахова допомога в переведенні відповідної стандаризації загального озброєння, щоб зв'язані військовим союзом армії могли себе взаємно доповняти та під кожним оглядом плянувати спільну оборону.

ЕТІОПІЯ ПРОТИ ІТАЛІЙСЬКОГО ГУБЕРНАТОРА СОМАЛІВ.

Лейк Соксес, 30 січня. — Після рішення Генеральної Асамблеї ОН про передачу Сомалів під італійську адміністрацію, італійський уряд іменував ген. Насі губернатором тої колонії. Уряд Етіопії звернувся тепер до Обєднаних Націй з гострим протестом проти цего призначення, бо ген. Насі брав активну участь в італійсько-етіопській війні а опісля міжнародна комісія зарахувала його до „воєнних злочинців".

СОВЄТИ ПООБІЦЯЛИ ЗВІЛЬНИТИ З ПОЛОНУ 2,500 ЯПОНЦІВ.

Токіо, 30 січня.— Союзницька головна квартира сьогодні вранці повідомила, що Совєти пообіцяли протягом місяця лютого звільнити з полону дальших 2,500 японців. Тоді, як західні союзники вже давно позвільнювали всіх полонених, в Совєтах перебуває ще около 400,000 японських полонених, більшу частину з яких вже вважається за погиблих.

БІЛЯ 2,000 ЖЕРТВ ЗЕМЛЕТРУСУ В ІРАНІ.

Тегеран, Іран, 30 січня. — З кінцем минулого тижня в Ірані мав місце землетрус, жертвою якого впало около 2,000 осіб вбитими. Землетрус був над Перським заливом, заподіявши багато пошкоджень в доокол ичних місцевостях.

ФАРМЕРІ МЕРІЛЕНДУ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗАГОСТРЕННЯ ПЕРЕСЕЛЕНЧОГО ЗАКОНУ

ПІСЛЯ ОДНОРІЧНОГО ДОСВІДУ ЖАЛІЮТЬСЯ НА ВИТРАТУ ГРОШЕЙ І ВТРАТУ ДОВІР'Я; ПРЕДСТАВНИК З.У.А.Д.К. ВИЯСНЮЄ ОБСТАВИНИ ТА ЗЛАГІДНЮЄ ОПОЗИЦІЮ

Аннаполіс, 28 січня. Після однорічного досвіду з новими іміґрантами фармері Меріленду висловлюють свої рішучі застереження проти не тільки поширення і продовження іміграційного закону, але й проти дальшого здійснювання існуючого, якщо до нього не будуть додані відповідні доповнення та поправки. В ухваленій на цю тему резолюції, Фармерське Бюро Меріленду „бажає занотувати своє невдоволля з досвіду, що його мали фармері зі спровадженими переміщеними особами протягом минулого року". В резолюції в дальшому стверджується: „Ми вітаємо чесних і досвідчених фармерських робітників з Европи. Але наш дотеперішній досвід виказує, що добір фармерських робітників в Европі не є відповідний і фармер не має жадного запевнення, що спроваджений скиталець залишиться на його фармі відповідний час, без огляду на великі кошти, які фармер поносить для його забезпечення. Ми рекомендуємо дбайливу провірку адміністрації Акту Переміщених Осіб та пропонуємо постійну реєстрацію нових іміґрантів, щоб завжди можна було провірити де вони находяться. Ми в дальшому рекомендуємо доповнити закон в тому напрямку, щоби новий іміґрант, який приїхав на фармерське завірення, залишався на цій або іншій фармі щонайменше на два роки. Ми противимося плянові президента Трумана щодо збільшення кількости переміщених осіб, які мали б бути допущені до цеї країни. На випадок, якщоб будь-який з нових іміґрантів виявив, що він є небажаним громадянином, він повинен бути негайно депортований з цеї країни".

Так звучить резолюція мерілендських фармерів. Це їх становище було предметом окремих нарад фармерів повіту Арундел, що відбулися в Аннаполіс, дня 28-го січня, та в яких взяв участь теж представник ЗУАДКомітету, д-р В. Ґалан. Фармері найбільше жалілися на факт, що спроваджені нові іміґранти втікають до міст, хоча на їх приміщення на фармах витрачено сотні і тисячі долярів. Директор фармерського бюра насамперед ствердив, що нового іміґранта навіть не висилається на фарму, якщо не має повного запевнення, що він матиме там відповідне мешкання та відповідну винагороду за свою працю. Пересічна платня робітникові виносить тижнево 20-25

(Докінчення на стор. 4-тій).

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate or postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З ПАЩІ КРОКОДИЛА

Американцям таки ще й сьогодні важко зрозуміти, чому совєтська пропаганда опоганює життя у Злучених Державах, змальовуючи американські відносини самими темними барвами та добачуючи всюди тільки самі тіні і недомагання. Дивує їх, чому совєтські представники постійно говорять про Америку з ненавистю і брехливо.

Наслідок цього опоганювання большевиками американського способу життя та ненависти, з якою Кремль відноситься до Америки, є такий, що зачинає в широких масах американського громадянства заникати — як пишеться — „традиційна приязнь до російського народу". Це давнє й приязне відношення готово тепер ще більше підкопати американське видання понад 100 карикатур, взятих з російського гумористичного журналу „Крокодил", що виходить що три місяці в Москві. Тепер ці карикатури видав книжкою ("Out of the Crocodile's Mouth") проф. Вилем Нелсон (з Колумбійського Університету), що був довший час редактором журналу „Америка", видаваного департаментом стейту російською мовою для ширення відомостей про Злучені Держави в СССР. Отже видала ці карикатури особа, яка добре визнається на методах совєтської пропаганди, а тим самим теж добре розуміє, яка ціль тих карикатур, що почали появлятись в Совєтах проти Америки головно від 1946 року, коли Сталін проголосив, що „міжнародна реакція" збирається напасти на Совєтський Союз.

Проф. Нелсон виходить з такого заложення, що народи СССР не є ворогами Америки. Навпаки, вони її люблять, каже він, та вдячні їй за ту різнородну допомогу, яку діставали. Якраз це влада на Кремлі добре знає і це їй не до вподоби, тому вживає усіх засобів, щоб той сентимент до Америки цілком знищити і заставити населення СССР ненавидіти американців та їхню капіталістичну країну. Така ціль карикатур, що ними переповнений „Крокодил", та які тепер видано в Америці. Ці карикатури представляють, що люди в Америці голодні, босі й без даху над головою, бо визискувані невеликим гуртом капіталістів, яким одиноким добре живеться; вони й кермують цілою країною. „Крокодил" представляє Америку як „країну ґенґстерів", висміваючи американську свободу. Він представляє Америку „поліційною державою", в якій немає ніякої свободи слова і преси, а американців як людей, назагал, некультурних та неграмотних, що виховують своїх дітей на злочинців.

Такі речі виходять „з пащі крокодила", як на це вказує наголовок американського видання совєтських карикатур. До цього треба ще додати протиамериканську пропаганду, звязану з минулою війною, яка „доказує", що Америка цеї війни не виграла, бо й виграти не могла, не маючи „ідеологічної програми". Мали її одинокі Совєти і тому саме вони і тільки вони перемогли теж і в війні. Американці, голосить совєтська пропаганда, мають і сьогодні саму тільки „негативну програму" і тому мусять провалитися теж зо своїми „Плянами Маршала" і т. п. Мимоходом кажучи, коли мова про „негативну програму", то в тому є дещо правди, але совєтській пропаганді не йдеться про саму справу, а тільки про саме пониження Америки.

Ненависть, ширена з Москви проти Америки, може мати, як уже сказано, тільки такий наслідок, що готова зліквідувати цілковито серед американців цю „традиційну приязнь", з якою вони завжди відносились до Росії.

Система державного плянування

„Справедливий Розподіл", заповіджений през. Труменом в його інавґураційній промові з початком минулого року, це програма Демократичної партії, себто партії, яка є при владі й так треба ставитись до неї.

Щоб перевести цю програму в життя, треба в першу чергу втриматися при владі. Як президент, так і його дорадники, не спускають цієї справи з очей і тому впарі з виконуванням програми вони складають теж і стратегію для наступних виборів. У системі демократичного народовластя не є легким ні одне ні друге завдання. Якщо б Демократичній партії вдалося виказатися великими осягами вже за теперішньої її адміністрації, то тим самим вона постелила б собі дорогу до влади на найближче майбутнє. У такий спосіб виконання програми й змагання здобути владу поновно сплітаються в одну, подекуди нерозривну цілість.

Оце мабуть дало підставу президентові до заповідження федерального приходу у висоті 300 більйонів долярів з кінцем 1954 р. та запевнення кожному з нас особистого доходу у висоті $1,000 понад теперішній річний дохід. Щоб це осягнути президент передбачує збільшення продукції на два до півтретя відсотків річно. Теж заповідає 64,000,000 станків праці для робітників в згаданому році.

Передбачування й обіцянки президента дали нагоду критикам схарактеризувати наміри теперішньої федеральної адміністрації як „американську пятирічку". Можливість такого плянування на дальшу мету потвердив самий Трумен у своїй промові на партійній гостині в готелю Шоргем у Вашинґтоні. Він поважно заявив, що хоче здійснити програму Демократичної партії з 1948 р., і заповів, що буде боротися за її здійснення до кінця свого життя. Він теж запевнив своїх прихильників, що вони здобудуть і наступного року Конґрес, бо „Демократична партія є партією народу Злучених Держав від часів Джеферсона". Президент переконаний, що демократи останутъ при владі й після 1952 р. Звідси і його тактика, яка не хоче за всяку ціну відчужувати від себе юнійних провідників і робітничих організацій, які підтримали його вибір в минулому.

Робітничі організації від себе дають до пізнання, що вони солідарно підтримують демократичну програму, бо в минулому році вони багато заважили на виборі демократа Герберта Г. Лімена сенатором Злучених Держав, хоч популярний республіканець Джан Фостер Доллес виказав дуже енерґійну передвиборчу кампанію й конструктивну програму. Правда, вибір Лімена був причинком робітничих організацій тільки одного стейту, одначе ці самі робітничі організації, що підтримали Лімена, отже Американська Федерація Праці й Конгрес Індустріяльних Організацій, тепер відбули свої наради в Ню Йорку і склали пляни обєднання своїх сил для дальших політичних цілей. Наради названо „історичними". Саме це слово вказує, що за цим криється щось більше і нема сумніву, що тут плянується обєднання обох, недавно ще ворогуючих робітничих організацій, в одну політичну цілість у всіх стейтах. Коли і цей рух є керований демократичним проводом, то це вказувало б, що президент Трумен багато скористав з тактики свого попередника, президента Рузвелта.

Іван Кедрин.

МАЛІ ЛЮДИ

Впродовж тижня після появи міркувань на тему „Ми-ви" у Різдв'яному числі „Свободи" — дістав їх автор кілька листів із саркастичною ілюстрацією згоди в українському семействі. Деякі квітки з тієї китички справді яскраві й запашні. Вибіраємо з них лише дві:

У таборі Реґенсбурзі в Німеччині склав у 1948 році на засіданні Таборової Ради один син наддніпрянської землі таку заяву: „Ми, наддніпрянці, маємо вже досить галичан. Будемо збирати підписи від наддніпрянців під просьбою до американського команданта табору, щоб нас розділив. Знайдемо радше з росіянами спільну мову, як із галичанами". Присутні збентежились і почали вспокоювати войовничого сепаратиста. Аж ось один із громадян, галичанин, підвівся і заявив: „Прихилююся до думки добродія Ікс. Коли він внесе таку просьбу, щоб галичан і наддніпрянців розділили, ми, галичани, піддержимо її". Обласний патріот цього не сподівався, знияковів і на словесній заяві скінчилося. (Згодом, виїжджаючи до Австралії, клявся, що на новому свому місці поселення буде продовжувати війну проти ненависних галичан: може австралійські кенгури його піддержали).

Квітка друга, вже з американського городчика:

В одному містечку у стейті Ню Йорк гурт новоприїзжих імігрантів виявив сильні імперіялістичні тенденції. З тактом слона у крамниці з порцеляною почали „нові" на кожному кроці, голосно й лайливо, критикувати „старих" та пригадали собі старокраєву методу завойовувати установи: масово вписалися до місцевих організацій і на зборах хотіли переперти „свою" управу. На цьому ґрунті прийшло до малопарляментарної дискусії, при чому один із „старих", покликуючись на американську свободу, в якій „все вільно", пацнув поза вуха одного з найкрикливіших „нових" імперіялістів. Счинився короткий і маленький бій із повною перемогою „старих": кількох „нових" опинилось за дверима, інші, спокійніші, не захотіли взагалі засідати в такому „парляменті" й вийшли, а ті, що залишилися, вибрали вже без труду управу з самих „старих". Тепер „старі" й „нові" це два „ворожі" табори...

* * *

Шановні автори згаданих листів одностайно запитують: „Де причина таких диковинних поділів? Хто винен у цьому, що ось-так проявляються ті лінії поділу?" Причина дуже проста, та сама, що є причиною всіх великих і малих прикрощів і непорозумінь: малі люди. Малі люди, які не вміють і не хочуть вилізти з свого гетта, байдуже, чи це гетто наддніпрянських Кобиловолок чи галицьких Печихвостів чи якогось американського містечка з миловзвучною назвою, яка нагадує, що ще зовсім недавно, дві генерації тому йшли на тому місці бої з індіянами. Малі люди, які признають тільки себе і найближчий гурток біля себе та всіх інших вважають „чужими". Такий малий чоловічок не може проковтнути одної суперечки з будькотрим „чужим", генералізує її і стає вже ворогом усього, чого він не знає від дитинства. Прикметною рисою всіх малих людей є добачування у чужому оці трісочки та недобачування у власному цілої колоди. Малі люди ніколи не вміли схопити явища, проблеми, — вони бачать лиш окремі випадки, окремі маленькі події, які не мають рішуче ніякого поважного значення, та роздувають їх до розмірів державного акту. Вони бачать лиш окремі дерева, об котрі розбивають собі носа, а не бачать гущі цілого ліса. (Докінчення на стор. 3).

Скиталець П. К-й.

Чи скоро буде світова війна?

Що війна взагалі явище соціяльно-природне і що вся наша історія є ніщо інше, як історія воєн, що очевидну істіну сьогодні вже розуміють навіть учні народньої школи.

Хоч над Палестинськими полями 2 тисячі років тому янголи й співали, що на землі мир, а в людях благовоління, але поки що світом продовжують керувати не евангельські принципи любови та прощення, а сила ненависти, сила переможця та право сили...

Всім відомо, що війна, яка б вона не була, є більше чи менше зло. І може саме найгірше зло в світі, від якого люди найбільше зазнали горя та біди. Навіть тоді, коли ми вислухаємо твердження таких ідеологів війни, як Суворов, Наполеон, Клаузевиц та Мольтке, навіть тоді війна не стане для людей чимсь бажаним і благословенним...

Особливо людство переконалось в цьому протягом останнього пів-віку. І ніякими софізмами не можна доказати комусь, що світові війни, 1914-1918 та 1939-1945, принесли людству якесь благо, ціна якого є більшою за ціну страшенних жертв, принесених людьми Молоху.

Однак, не дивлячись на ці жертви, на обрії майбутнього знов починає маячить страшний привид Третьої Світової Війни, ще гіршої бойні, ще гіршого жаху, що нам уже прийшлось побачити на нашому віку. І як не втішали б себе міжнародні міщани тим, що, мовляв, війни не буде, бо цілком можливе співіснування на нашій планеті одночасно капіталістичної системи з комуністичною, на які б уступки не йшли представники Західного Світу, щоб задоволити большевицький апетит, — війна неминуча, як неминуче майбутнє літо біжучого року. Війна неминуча тому, що причини її природні (боротьба за існування), а подруге, що група авантурників та дегенератів задумала розвязати соціяльні проблеми сьогоднішнього дня не за законами, які базуються на силі права кожної людини, а на підставі права сили.

Так, війна, Третя Світова Війна неминуча. Але коли вона вибухне? Коли на голову людства спаде страшенний жах атомової війни, яка, може, і закінчить останній розділ нашої історії?

Почнемо з прикладу. Скажемо, два боксери приготовились до удару і вже роздягаються біля платформи. Ось через пару хвилин вони з'являться на ній і почнуть битися. А хто кого першим ударить — це вже не має значення. Хто першим почне війну — большевицька група держав чи їх супротивники — це вже не таке важне буде в цьому останньому зударі.

Чи вже приготовані до війни большевики? Одні спостерігачі твердять, що большевики до війни ще не готові й тому можна трохи ще подрімати й почекати з усякими военними приготовленнями. Інші твердять, що большевики такі сильні, що за пару тижнів зможуть окупувати всю Европу і навіть частину Азії та Африки.

Крім цих двох головних груп людей є ще такі, котрі ще й досі „не розв'язують своїх валісок і чекають, коли згинуть большевики і вони повернуться на свою батьківщину як не літаком, то напевно пароплавом і потягом...

Наполеон казав колись, що для ведення війни потрібні гроші, гроші й ще раз гроші. Нині цей военний афоризм треба замінити іншими гаслами. Нині для ведення війни та ще й клясової, потрібні злободневні ідеї, маси людей, які пішли б на смерть за ці ідеї, та сучасна техніка. Ідеї большевики мають. По крайній мірі вони мають їх для своїх яничар та для закордонних п'ятих колон. І коли з третини людства, яка сьогодні попала під їх контролю, знайдеться 50 мільйонів, котрі підуть воювати за большевизм, тоді теза цього афоризму большевиками здійснена. А що торкається того, що решта підневолених людей загине з голоду чи від іншої біди, то це їх мало обходить. Був би задоволений оцей „авангард пролетаріяту" — 50 чи скільки там мільйонів, а решта населення — це лише гній для майбутнього. З цього боку большевики цілком є готові до війни, як економічно, так і політично. Що ж торкається техніки, то большевики озброєні не гірше від інших держав, а з винаходом атомової бомби Кремль зовсім „збалансував" свої „рахунки" з Західніми потугами і сьогодні він може заспокоєно зводити все до одного знаменника.

Але якщо большевики є в такому доброму стані, то чому вони сьогодні вже не нападуть на Захід? Тому, що Захід їм покищо не є потрібний. Большевикам потрібно завоювати собі Азію з її міліярдовим населенням. І коли добре придивитись до большевицької політики на азійському материку, то побачимо, що прилюдія до Третьої Світової Війни вже почалась. Щоб заволодіти якоюсь неприступною фортецею, її обходять та оточують з усіх боків і тоді примушують її капітулювати. Так сьогодні вже діють большевики. Европу вони поки що залишили, а самі, під „миротворчі промови Вишинського", потихенько завойовують Азію. Адже ще Ленін казав і навчав, що всесвітню революцію треба починати з колоніяльних народів і в першу чергу з Китаю. Хоч большевицькі ідеї нині дуже „підмочені" в Европі, але в Азії вони ще діють на народні маси, як фермент у свіжому молоці...

Західний Світ до війни з червоною загрозою готовий. Але йому ще бракує єдности, того, чого Кремль добився при допомозі терору. Майстром у творенні такої єдности є, як відомо, Винстон Чорчил, що хотів би знов дістатись до влади.

Сяк чи так, але наш страшний та милий світ таки примушений буде випити ще одну страшну чашу...

6)

— Пан Левко? — знизила раменами Матвієва. Або я знаю? Пан Левко дістав свій ключ, — не знаю, може є, може вийшов... Хто то видів таке, давати льокатором ключі!..

Так стояла Ганка на хвіртці, як Жученко, побачивши Ганку з вікна, збіг униз і відчинив двері. Асистентка, Марта, „стара панна", літ під сорок, уже стягнула білий кітель і вдягала легку нагортку, готуючись вийти. Роман узяв її з університету, після того, коли її, як українку, звільнили з праці. З окулярами, з трохи повними формами тіла, вона була навіть пристійна, хоч не можна сказати, що б гарна. Незамужні жінки в її віці завжди носять на обличчі мимовільні риси якоїсь непотрібної самопожертви. У випадку з Мартою — не знати було, чи її стан — це вина її власна, чи — вона жертва складних соціяльних обставин свого часу, в яких важко було закласти родинне вогнище.

Побажавши гарного вечора, Марта поспішила вийти, бо бачила, що буде молодятам перешкоджати. Роман замкнув за Мартою двері — і вони кинулися собі в обійми. Кілька разів Ганка хотіла щось сказати, але Роман не давав, замикаючи її уста новим поцілунком.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Вуйко Мілько ставить добру вечерю. — Що бачила Ганка. — Розмова трьох перед готелем. — Інженер розповідає про свій винахід. — Дім треба забезпечити перед вломом!

Було під одинадцяту, коли молода пара висипалася з кіна разом з юрбою. До готелю Жоржа було недалеко. Сказати правду, йти до великої залі, на світло, на очі веселої елеґантної публіки, Ганці в цей вечір не дуже хотілося. Проте охота і цікавість представити вуйкові Мількові Романа, — її Романа! — не давала їй вагатися, тим більше, що дядько десь певно ждав на них.

Вуйко Еміліян поставився на славу. Коли вони ввійшли до повної залі, він піднявся їм назустріч із-за стола, на якому красувалася пишна китиця квітів, а збоку, на пристановленому столику, мерехтіли обліплені станіолею головки пляшок. Тільки привіталися і представились, як подано вечерю: рибинник у малих келішечках і закуски з ікрою та осетриною, потім смажений короп з хроновим сосом, курятка з яриною, бішкоптовий торт, компот з помаранч, вино. Дядько був веселий, чарував молодих своїми дотепами з усієї Европи, призбираними в численних подорожах. Голову дядько має сильну, — молоді давно вже тільки устами доторкалися до келішків з вином, як дядько мішав напереміну коняк і різні сорти найдорожчих вин. — „Мусить мати купу грошей!" — подумала собі Ганка, якій у її житті рідко, коли траплялися такі бенкети.

В ресторані було повно гостей, дим від тютюну стояв уже хмарою, вентилятори працювали з усіх сил. Недалеко коло столу, при якому сиділи наші знайомі, трьох панів закидало цікавими поглядами в їх бік. Час-до-часу долітали до Жученка звуки чужої мови. Одного з них, здавалося Жученкові, він уже десь бачив, але не міг пригадати де і в яких обставинах, а втім той гість повернувся до нього плечима і, наче зумисне, не відвертався. Проте Жученко знав, що їх погляди звертаються передусім на Ганку, яка в блакитній сукенці, що так гармонізувала з її блакитними очима і ясним волоссям, не могла не звертати на себе уваги мужчин. Жученкові було це навіть приємно, і він почував на дні душі ту, притаманну мужчинам гордість, що вони її відчувають, коли інші мужчини подивляють ними вибрану жінку.

Словом, інженер Жученко був у знаменитому настрої. Буйна вдача Селецького, його широкі жести, імпонували йому. Він до таких бенкетів не привик. У студентські роки він пробивався самотужки, недоїдаючи, недосипляючи за книжкою ночей. Щойно в останніх місяцях, коли впав на слід свого винаходу, при допомозі знайомих він зміг улаштувати сяк-так своє життя. Проте довга привичка студентських років увійшла йому у вдачу і йому важко було тепер переставити своє життя на інші рейки, хоч саме тепер міг би собі більше дозволити. Він подумав, що слід би запросити Селецького до себе.

— Пане Еміліяне, я був би дуже радий, коли б ви схотіли разом з Ганкою мене відвідати... Хоч би й завтра. Щоправда, нікого чужого у себе не приймаю, але для вуйка Ганки буде вийняток і час завжди знайдеться! — додав він сміючись.

— Добре, хай буде й завтра. Ганка неодне мені вже розповіла про вашу працю і я, хоч на тій хемії розуміюся як циган на астрономії, проте з охотою погляну, як там працюєте.

Умовилися на завтра, на одинадцяту передполуднем. Усі були у чудовому настрої. Розпрощалися пізно у вестибюлю, побажавши собі гарної ночі, і Селецький пішов до себе нагору, до готельної кімнати, а Ганка й Роман подалися до виходу.

Нежданно Ганка сіпнула рукав Романа і здивовано сказала:

— Марта?! Що вона тут робить?

(Дальше буде).

Вол. Дорошенко

НЕВСИПУЩИЙ ПРАЦІВНИК

(З нагоди 50-річчя обрання проф. др. Зенона Кузелі дійсним членом Н. Т. Ш.)

Серед гамору буднів, у блиску сензацій дня непомітно проходять факти й події нашого культурного життя, що, хоч мають неабияку вагу в його загальному бігові, та саме через оту свою позірну непомітність не привертають до себе уваги ні громадянства, ні — на жаль — і преси. От про один такий, непомітний у нас факт і хочу я тут пригадати. Недавно, бачите, минуло пів століття, як теперішній голова Наукового Товариства ім. Шевченка, проф. др. Зенон Кузеля зв'язав своє ім'я з Товариством, яке судилося йому на схилку життя очолити в тяжких емігрантських умовах. Дня 22-го грудня 1909 року НТШ вибрало свого майбутнього голову дійсним членом. Розуміється, це була велика честь для молодого науковця (д-р З. Кузеля народився 23. червня 1882 р. в Бережанщині), не так може признання його наукових заслуг, як заохота працювати ще заподальше на обраній ниві. І Товариство не завелося на молодому адепті, який уже пару літ перед своїм відзначенням виявив себе пильним працівником на полі української науки, запопадливим збирачем і дослідником українського етнографічного матеріялу.

Ще молодим студентом бере др. Кузеля діяльну участь у виданнях НТШ, передусім як неструджений і пильний референт західньо - европейських праць з антропології, археології й статистики. Містив він свої огляди досягнень цих наук у Науковій Хроніці „Записок" НТШ від р. 1902 аж до уступлення М. Грушевського з головства в 1913 р., коли його наступники скасували в „Записках" відділи хроніки й бібліографії зі шкодою для української науки.

Докінчуючи у Відні свої університетські студії, розпочаті у Львові у 1900 р., працює наш ювілят рівночасно в археологічному та антропологічному відділі цісарського надворного музею під кермою такого авторитету, як проф. Гернес, а в літніх місяцях 1904—1906 рр. бере участь в антропологічно-етнологічній експедиції під проводом Хведора Вовка й Івана Франка. Так удосконалюваєся молодий учений у вибраних ним галузях науки. В результаті вже перед 1-ою світовою війною міг він похвалитися чималим науковим дорібком — низкою статтей, рецензій, квестіонарів для збирання етнографічного матеріялу, парою солідних монографій, а також збірками сирого етнографічного матеріялу — свого й чужого, пильно прореагованого й виданого із вступами та коментарями. Багато зібраного ним матеріялу ввійшло також у збірки, що вийшли за редакцією І. Франка або В. Гнатюка, а чимало полишилося в архіві Етнографічної Комісії НТШ.

Тут відмітимо лише визначніші праці нашого ювілята з того часу: „Король Матвій Корвин у слов'янській усній словесності" (1906), „Дитина в звичаях і віруваннях українського народу" (2 томи 1906-1907 рр.), „Посіжіння та забави при мерці" (1914-15). Крім того співробітничав др. Кузеля і в чужих видавництвах, між ін. достачав матеріялу з народної медицини з цілої слов'янщини до знаної двотомової праці „Vergleichende Volksmedizin" др. Кронфельда й Говорки (1906 р). Треба також згадати, що з доручення НТШ брав він участь, і перед першою світовою війною а особливо після неї, у численних міжнародних наукових конгресах та конференціях, виступаючи з доповідями й привітальними промовами, заступаючи Товариство та популяризуючи його працю й українську науку взагалі.

Перша світова війна перервала була на якийсь час дослідницьку працю нашого вченого, примусивши його зайнятися іншою діяльністю, подиктованою потребами моменту, проте наукової роботи він ніколи не залишив.

Слід сказати, що др. Кузеля виспеціялізувався також із бібліотекознавства та бібліографії та здав у листопаді 1906 р. урядовий бібліотекарський іспит у Відні, наміряючи присвятити себе бібліотечній праці. Але коли, не зважаючи на всі його кваліфікації в бібліотекознавстві, ані львівська ані краківська університетська бібліотеки не згодилися прийняти його на службу як українця, він поступив на службу у віденську бібліотеку, де був підреферентом слов'янського відділу, редактором слов'янської частини друкованого каталогу й співробітником бібліографічного журналу „Zeitschrift fuer Oesterreichische Bibliographie". Весною 1909 р. переходить др. Кузеля на службу до університетської бібліотеки в Чернівцях, де працює як директор її слов'янського відділу. В 1915 р. мав він стати директором бібліотеки „Народного Дому", що перейшов був в українські руки, але перешкодила війна. Перебуваючи за 1-ої світової війни у Відні, др. Кузеля далі працює як бібліотекар, завідуючи українською частиною бібліотеки „Інституту для східньо-европейської історії" проф. Іберсбергера та у „Дослідчім Інституті для Сходу й Заходу", де зорганізував більшу українознавчу бібліотеку.

Крім практичної роботи в бібліотекарстві др. Кузеля відомий і як автор підручних книжок про бібліотечну справу та різних бібліографічних покажчиків.

Від р. 1916-го др. Кузеля проживає в Німеччині. Спершу вЗальцведелі, а опісля в Берліні, де працював в Українському Науковому Інституті", — ставши в 1926 р. його надзвичайним дійсним членом. В Інституті зорганізував він велику українську бібліотеку й архів української преси, редагував видання Інституту, зокрема його органи — „Українські Вісті" й німецькі „Ukrainische Kulturberichte", а також серію брошур під загальним титулом „Beitraege zur Ukrainerkunde". Крім того був лектором при школі „Закордонних наук" та при факультеті Закордонних Наук берлінського університету, де кільканадцять років, аж до квітня 1945 р. викладав українознавство (мову, літературу, історію, культуру й господарство), провадив курси української мови й переводив з неї державні іспити. Живучи в Берліні, др. Кузеля дуже діяльно займався українською словниковою працею, продовжуючи роботу над словником, розпочату ще в 1912 р. у Чернівцях, де він видав тоді „Словар чужих слів" (на спілку з др. М. Чайковським) та допомагав проф. Кміцкевичеві в укладанні німецько-українського словаря. Між іншими він зорганізував у 1937 р. словниковий відділ при академічній Forschungsgemeinschaft та став його директором. Тут др. Кузеля склав сам або зредагував кільканадцять словників — більших і менших — термінології та словників. З поміж них варто згадати великий українсько-німецький словник (1943 р., на спілку з др. Яр. Рудницьким). На жаль дещо уже приладженого до друку словарного матеріялу не побачило світу через воєнні події. На берлінський період припадає й участь др. Кузелі у відомому показнику „Minerva", Jahrbuch der gelehrten Welt", де він протягом 1926-1935 рр. редагує український та інші слов'янські відділи, а також участь у складанні й редагуванні своєрідної енциклопедії українознавства „Handbuch der Ukraine" (1941 р. на спілку з проф. Іваном Мірчуком). Ця енциклопедія вийшла торік у Мюнхені заходом проф. Мірчука в англійській мові. Багато попрацював др. Кузеля і для першої Української Загальної Енциклопедії, що вийшла за редакцією покійного проф. Івана Раковського. Після упадку Німеччини др. Кузеля, рятуючися перед большевиками, переїздить до Баварії й оселяється в Фюрті біля Нюрнбергу, де зараз же береться за наукову й громадську діяльність. З відновленням Наукового Товариства ім. Шевченка в березні 1947 р., стає заступником голови, а після смерти др. Івана Раковського й головою Товариства, редагує журнал Т-ва „Сьогочасне й Минуле" — вкінці очолює таке великоважне видання, як „Енциклопедія Українознавства", що має вийти не тільки українською, а й англійською та іншими чужими мовами. Рівночасно др. Кузеля керує катедрою української етнографії на українськім університеті у Мюнхені, перенесеним сюди із зболшевиченої Праги.

Це був би короткий огляд наукової діяльности нашого заслуженого вченого, але була б велика шкода, якби ми при цій нагоді не спинилися бодай коротенько й на його громадській роботі, теж немаловажній. А вона у др. Кузелі зачинається ще з гімназіяльної лавки, щеж він учився в бережанській гімназії. Тут він заснував тайний гурток „Молода Україна" та редагував часописи гуртка. Ставши студентом університету, бере участь у редагуванні відомого студентського журналу „Молода Україна", співробітничає в загально-українській пресі („Діло"), а в 1912-1914 рр. редагує у Чернівцях часопис „Україна", що стояв в опозиції до угодової політики відомого буковинсько-українського діяча Миколи Васильк. Підчас 1-ої світової війни др. Кузеля стає діяльним співробітником „Союзу визволення України", бере діяльну участь в органах Союзу — „Вісник СВУ" та „Ukrainische Nachrichten", а від р. 1916. на доручення Союзу керує культурно-освітньою роботою Союзу в Зальцведельському таборі для полонених українців, вояків російської армії. Тут він між іншим редагує таборовий часопис „Вільне Слово" та низку брошур (рр. 1916-1918). Становище культурноосвітнього робітника в таборі загалом, а керівника зокрема було надзвичайно важке й відповідальне, вимагало багато такту, терпіння й самопосвяти. І мені, як колишньому членові Президії Союзу, приємно піднести тут видатні заслуги д-ра Кузелі на цьому важному пості. Його роботящість, рівна й добра вдача, педагогічний хист і такт та знання переборюли всі початкові труднощі й увінчалися великими й далекосяжними успіхами — вихованням у національно-українському патріотичному дусі тисячних мас салдат - малоросів, перед тим цілком несвідомих. З прибуттям до Німеччини „Військово-Санітарної Місії УНР, мала заопікуватися полоненими українцями, др. Кузеля й далі працює в Зальцведелі вже як відпоручник Місії, при чім редагує її орган „Шлях" (1919-1920). І тільки вже після переведення дорученої йому ліквідації українських таборів Союзу в Німеччині, переноситься на сталого до Берліна. Тут бачимо його спершу членом пресового відділу посольства УНР, а від січня 1921 р. переходить він до видавництва „Українське Слово", перебравши його видань книжок і часопису „Українське Слово" та веде це видавництво аж до його ліквідації в 1926 р. За редакцією др. Кузелі вийшло тоді коло 50 книжок, в тім такі цінні речі, як словники Б. Грінченка й Уманця (М. Комарова).

Крім журналістичної та видавничої праці др. Кузеля провадив іще курси заочної освіти, з доручення уряду УНР був секретарем, а опісля й головою іспитової комісії для середніх шкіл, зорганізував і провадив „Товариство вищої освіти", яке давало студентам підмоги й посвідки для звільнення від шкільних оплат, та взагалі займався студентськими високошкільними справами.

Від 1924 р. майже десять років стояв др. Кузеля на чолі „Української Громади" в Берліні і від того ж року, за виїздом др. В. Сімовича до Праги, перебрав редакцію „Українських Накладні" Якова Оренштайна, та зредагував і видав низку цінних книжок. Треба ще зазначити, що крім того в рр. 1926-1930 редагував він „Ost-europaeische Korrespondenz" де присвятив багато уваги українським справам, та видав з доручення уряду Зах. Укр. Нар. Республіки низку інформаційних брошур про Західню Україну англійською, німецькою та французькою мовами. В 1938 р. на прохання УНО й бажання „Красної Комісії допомоги Українському Студентству" перебрав провід берлінської Комісії та провадив її ввесь час аж до упадку Німеччини.

Переїхавши в червні 1945 р. до Фюрту, організує тут наново так зв. „КОДУС", тобто ту саму „Комісію Допомоги Українському Студентству", яку провадив і досі на загальне вдоволення нашої високошкільної молоді.

А попри наукову й громадську працю не кидав др. Кузеля й праці журналістичної, беручи близьку участь в газеті „Час", що виходила у Фюрті. В цьому часописі помістив він між ін. такі цінні статті, як огляд українського словництва, огляд історії Т-ва „Просвіта" у Львові та „Освіта Шевченка".

Трудно, розуміється, в короткій статті представити в цілій повноті й життєвий шлях нашого вченого й його працю та заслуги на науковому й громадському полі. Волею й неволею не одне довелося помянути. Нехай ювілят мені це ласкаво пробачить. Але сподіваюся, що і з цього короткого нарису читачі побачать, як щиро працював проф. др. Кузеля для добра української науки й українського народу та його молоді, як багато зробив він за останнє півстоліття свого трудящого життя, й побажають йому разом із нами ще многих літ — жити й працювати, так само успішно, як досі.

КУДИ ПОСИЛАТИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК?

Український Конгресовий Комітет на численні запити повідомляє, що Національний Даток на Український Народній Фонд треба посилати до Українського Конгресового Комітету або до його Філій на нище подані адреси:

1. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE of AMERICA, P. O. Box 721, Church St., New York 7, N. Y.
2. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, Branch of Detroit, 4655 Martin Street, Detroit 10, Mich.
3. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, Branch of Hamtramck, c/o Mrs. Pauline Budzol, 2240 Grayling St., Hamtramck 12, Mich.
4. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, Branch of Philadelphia, 847 N. Franklin Street, Philadelphia 23, Pa.
5. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, Branch of Pittsburgh, 526 Elizabeth Ave., Hanover Heights, McKees Rocks, Pa.
6. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, Branch of New Haven, 127 Park Street, New Haven, Conn.
7. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, Branch of Chicago, c/o League of Americans Ukrain. Descent, 841 N. Western Avenue, Chicago 22, Ill.
8. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, Branch of Cleveland, c/o United Ukrainian Organizations, 2255 W. 14th Street, Cleveland 13, Ohio.
9. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE, The Prepar. Committee, 139 Walnut Street, Rosford (Toledo), Ohio.

Малі люди

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Очевидно, що малих людей є завжди і всюди безліч і вони пакостять та створюють ситуації, що їх мусять розплутувати щойно трохи від них більші. Коли мала людина опиниться у самому проводі, то може й накоїти великого лиха. Але грубою помилкою було б доходити покванно до висновків на основі діл і ситуацій, витворених малими людьми. Отже, якщо хто хотів би твердити на підставі двох вище змальованих образків із Регенсбурського табору чи однієї українсько - американської колонії, що дійсно існує прірва між галичанами й наддніпрянцями та між давніми й новими українсько - американськими іміграціями, то це було б теж добачування тільки дерев і переочування лісу. І таке твердження було б таксамо помилкове, як поведінка всіх вищезгаданих патріотів одного загумінку.

Наші земляки виявляють досить кумедний підхід до різних проблем: вони є „принципіялістами", що признають тільки 100% (звичайно 105%), або нічого. Тому є такі земляки, які внутрі нації не хочуть признавати найменших різниць, хочуть бачити націю ідеальним монолітом включно з ідеальним знівелюванням таких різниць, які були, є і будуть в кожній нації без ніякої для неї шкоди (наприклад різниці регіональних говорів, різниці вимови й відхили від офіційного правопису, що теж вічно еволюціонує, як і мова), не мають теж зрозуміння для процесу ступневого вирівнювання різниць і не хочуть чути, що всеодно якісь різниці у кожному великому колективі, отже й національному, мусять бути. Видко, що деякі правди страшенне помалу доходять до свідомости людей, коли треба повторювати їх аж до зануди. До таких правд належить кардинальна причина галицько-наддніпрянської „лінії поділу": вплив двох різних чужинецьких культур і середовищ на розділені державними кордонами дві вітки народу і де-де сильніша від отих впливів рідна одна власна культура. Скільки разів треба ще буде повторити новоприбулим до Америки землякам, щоб вони не були надто палкими фанатиками Европи, а спокійніше придивлялись Америці, поки її пізнають, та не хапались відразу судити давніх тутешніх земляків, поки познайомляться з усім тим, що тії давні американські українці тут створили і поки на прикладі власної праці перевірять можливості, що можна зробити.

Є між нами оптимісти й песимісти у поглядах на дальший процес нівелювання різниць внутрі українського моноліту. Оптимізм і песимізм це річ особистого світогляду, це річ навіть особистих нервів. Кнують всетаки певні непорушні, хоч не писані закони соціології, як і закони історії. До цих законів належить саме правда, що людськість ступає по лінії доосередковій, а не відосередковій; — не ділення на котерії, кліки, верстви, кляси, суспільні шари, національні групи, віроісповідні організації, — а по тінії в'язання їх лучення, шукання спільнот, нівелювання різних суперечностей і різниць. До таких самих законів належить правда, що при всьому існуванні у світі різних дурниць, перемагає таки мудрість. Це основа того ідеалістичного світогляду, який казав вже старинним єгиптянам-поганам вірити, що у безупинній боротьбі між Ормуздом і Ариманом таки перемагає Ормузд, — світло над темрявою, розум над глупотою.

І тому теж абсолютно нема ніякої потреби брати собі до серця те, що тут і там спричинює людська глупота й серед нашої української громади. Вона пакостить і буде пакостити, бо вона теж належить до природного порядку речей. Але вона не вирішує і вона завжди залишиться позаду.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

З діяльности Літературно-Мистецького Товариства

Літературно-мистецьке Товариство в Філадельфії розгортає свою діяльність щораз більше. Досі відбулося вже декілька сходин із доповідями і без доповідей. Члени Товариства нав'язують з собою ближчі взаємини та знайомляться своїми думками і поглядами. От в суботу 10. грудня відбулися чергові сходини, присвячені організаційним справам. Цим разом сходини відбулися в приватному мешканні члена Товариства мистця Петра Андрусевича, а це надавало сходинам більше природної свободи й невимушености. До цього часу Л. М. Т. було в стадії організації і мало характер тимчасовий, тепер же, коли в ньому згуртувалися менш-більш усі українські мистці, що живуть на терені Філадельфії, воно починає стабілізуватися. Окрім письменників належать до нього журналісти, літературознавці, малярі, музики, різьбарі, мистці театрального та вокального мистецтва тощо. Товариство поставило собі на початок досить обмежене завдання — взаємна виміна думок на літературно-мистецькі теми дорогою спеціяльних рефератів, доповідей і дискусій. Дотеперішня практика показала, що ці реферати й дискусії мають для самих же членів особливе значення, бо дають членам нагоду не тільки зійтися раз на тиждень, але й свобідно і щиро побалакати на близькі теми. В дальшій стадії Товариство кладе собі за завдання зацікавити цими літературно-мистецькими темами і ширші круги громадянства, передусім дорогою прилюдних літературно-мистецьких вечорів та окремих рефератів. Завдання ці, звичайно, як на сьогоднішній день, досить скромні, особливо ж, коли взяти до уваги, що культурні завдання української інтелігенції на еміграції багато більші з уваги на вимоги нашого часу. Але ж Товариство ще дуже молоде, зготом воно докладе усіх зусиль, щоб виконати те, що на його ролю випадає. В живій дискусії, яка велася на цих сходинах, члени Товариства виявили, що вони вповні розуміють свої обов'язки супроти своєї нації та ролю, яку вони повинні відіграти, як культурні сили нашої еміграції. Багато дечого цікавого і нового сказав присутній на цих сходинах у характері гостя редактор „Свободи" др. Л. Мишуга. Він підкреслив м. і., що Літературно-Мистецьке Товариство може у своїй ділянці виконати багато більшу ролю, як це на перший погляд здавалося б. Воно може повести чималу пропагандивну роботу серед чужинців, роботу незвичайно корисну для української справи, нав'язуючи контакт з американськими журналістами, письменниками і мистцями, інформуючи їх про українські справи й зацікавлюючи українською літературою й мистецтвом. Приявні повністю погодилися з цією думкою і визнали її справді незвичайно важною. Тому справа взаємин з чужинцями-мистцями, письменниками й журналістами, відповідно до сил Товариства і його поля діяння, стала одним із важніших завдань Товариства в дальшій діяльності.

Після дискусії приявні вибрали постійний провід, який буде намагатися повести Товариство в тому напрямі, в якому воно і повинно йти. До Управи Товариства ввійшли директор театрального ансамблю Володимир Блавацький, як голова, маляр Петро Андрусів, як заступник, поет Яр Славутич, як секретар.

В суботу 17. грудня ц. р. відбулися чергові сходини Літературно - Мистецького Товариства в Філадельфії, під гаслом поезій Б. Кравцева. Власне Б. Кравців читав свої нові поезії, за які приявні висловили йому повне признання і ствердили постійний ріст поета до верховин. Жива дискусія, що розвинулася довкола поезій Кравцева та зв'язаних з ними літературних і мистецьких питань свідчить, що люди, зв'язані з мистецтвом, знайшли і тут, на чужині, серед важкої фізичної праці, свою так сказати б, стихію, хвилину духового відпочинку й приємности, обертаючись хочби кілька годин тиждневу у сфері своїх зацікавлень та уподобань. Для піддержання, або скажім краще для скріплення духових а при тім і фізичних сил це має величезне значення.

І справді, поезії Кравцева, які він прочитав на цих сходинах, дали слухачам правдиву приємність. З фахового боку бравши, це, як сказав у дискусії поет Яр Славутич „цікава спроба з чималим таки успіхом поєднати клясичистичну форму з фольклористичним змістом". Мало хто з модерних сучасних поетів пробував такого діла і мав такий успіх, як оце Кравців. Справа ж бо таки доволі складна. Річ у тому, що поет узяв собі за джерело творчости фольклорний матеріял, тобто народні пісні, перекази, легенди, повір'я, ворожби і т. д. і на теми того багатого матеріялу створив зовсім нові модерні і майстерні вірші. Основний успіх автора в тому, що він зумів вжитися і вчутися в народню мітологію, перетопити той фольклорний матеріял в своїй багатій поетичній уяві на цілком новий і свіжий, але пов-

(Докінчення на стор. 4-тій)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

(Продовження зі стор. 3-тої)

ний запаху нашої старовини і народної мітології матеріял, з якого постали оригінальні й майстерні формою та цікаві змістом твори, гідні високої нашої народнопісенної мистецькости. Це свідчить про визначний талант поета. Треба теж підкреслити відмінну в дискусії чистоту і красу літературної мови автора, який дуже уважно мусів над нею працювати, коли приявні, а між ними були неабиякі знавці української літературної мови, не найшли ніяких недоліків ні в словництві ні в наголосі, не говоривши вже про римування чи про ритміку, де часто поети дозволяють собі на так звану „ліценцію поетіку". Навіть більше, поет дуже сміливо і вдатно творив, де було треба, нові слова або нові форми із старих слів, які і своєю милозвучністю, і вигідною короткою формою, і делікатністю змістового відтінку, надавали віршам особливого звучання і смаку.

З журналістичного обов'язку треба згадати, що Літературно-Мистецьке Товариство підготовляє дуже оригінальний цікавий літературно-мистецький вечір для ширшої публики, яка любить і шанує мистецтво.

Б. Р.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

В память Світлої Події. — Звіт з Конгресу Американських Українців.

Як попередних років, так і цього року, сиракюзька громада віддала належну пошану тим поляглим і замученим за українську справу. Число цих жертв постійно далі росте. Шлях до незалежности України безупинно ще встелюється кістками безіменних борців, що продовжують іти шляхом своїх славних попередників. Уже роки проходять відколи ці борці, рамя об рамя, мужчина і жінка, вибрали найжорстокіший спосіб життя, в рядах Української Повстанчої армії, щоби своєю самопосвятою наблизити український нарід до визволення. Хай же ж між нами збережеться вічна память про тих, що їм доля судила впасти на шляху.

Така, приблизно, була основа реферату, виголошеного на нашім листопадовім святі п. О. Шаруном, що недавно прибув до Америки. В ньому теж бесідник накреслив, дуже докладно, цілу ситуацію безпосередньо до листопадового зриву, його перебіг та наслідки.

В рефераті англійською мовою, виголошенім сотрудником місцевої греко-кат. парохії о. Лазарем, бесідник проаналізував ситуацію 1918 р. та на тлі порівнань із визвольного боротьбою американського народу вияснив причини невдачі.

Дальшу програму виповнили хорові точки і деклямації. Особливе враження зробили добре підібрані деклямації трьох учениць народної школи сестер Василіянок. Діточий звук їх чистої ще української мови підтвердив конечність всіх зусиль і жертв які складали минулі і складають сучасні ґенерації на вівтарі визвольної боротьби.

Підготовча праця обох хорів під управою п. Й. Заяця увінчалася успіхом. Хоч можна б мати деякі побажання щодо репертуару, то виконання було краще як звичайно. Особливо праця мужеського хору з диригентом п. М. Яворським позначується сталим успіхом.

Підготовкою й переведенням свята займався Центральний Комітет при допомозі всіх організацій. Особливо активне все в таких хвилях наше жіноцтво, зорганізоване в Золотому Хресті.

Хоч організатори вивязалися вповні зі свого завдання, то українська публика, в цім році менше дописала. Хай авторові цеї дописі, що є сам новим еміґрантом, буде вільно пригадати тим політичним еміґрантам, яких поважне, відносно, число не було на святі, що їх патріотичні повинності не залишилися в Бремені, чи іншому порті.

Із загального доходу вислано $80.. до УКК-ту, з призначенням $50.. на поміч для УПА, та $30.. на політичну акцію УКК-ту.

В неділю 27. листопада, в ційже салі, відбулися збори для вислухання звітів делеґатів на 4. Конгрес УКК-ту. Між присутніми були майже всі, що живо інтересуються українськими справами, щоби почути про успіхи, чи невдачі у праці нашої централі, як також про настрій, який панує між нашим суспільством у Америці. Їх цікавість була вповні заспокоєна, коли 3-ох із 5-ти, делеґатів зложили звіти.

Величезний засяг діяльности нашої великої організації, що стоїть твердо на загально український платформі, при невідраднім фінансовім положенні, вимагає майже посвяти, що була предметом звітів, очевидне, — що ця посвята була.

Настрій, що панував на Конґресі є доказом, що українське суспільство в Америці далі віддане українській справі, та що праця УКК-у знайде найширше поперття серед українського загалу в Америці. Особливо важне відповідне фінансове попертя, без якого така важлива робота нашої централі, мимо доброї волі, не зможе поступати вперід.

Отож, кожний із нас, виконай свій обов'язок супроти власної совісти і свого народу. Не вагайся на хвилину, дати найбільше, як тільки зачнеться збіркова акція на Народний Фонд. Другі віддають життя для нас і наших потомків.

Такий був висновок звітів і дискусії. Заряджена збірка принесла $65,10, з яких $50.. теж вислано до УКК-ту.

Поодиноко зложили:

$5: Михайлина Олійник.

$2.50: І. Слонський, С. Слонська. Н. Клюсик $3.

$2: І. Пігуляк, В. Осухівський, Т. Луцишин, М. Годжак, Т. Гриник.

$1.50: И. Руцький, В. Равлінко.

$1: М. Каній, Д. Каменюк, П. Гриник, Н. Проскорук, Т. Майкович, Г. Новий, С. Лащук, В. Рощак, Д. Майкович, В. Майкович, І. Кіцак, С. Монастирський, В. Мусяка, О. Смокалюк, А. Костів, И. Заяць, М. Снігур, Л. Залєский, Л. Кіт, Т. Новенчук, И. Копка, М. Яворський, М. Ткач, М. Оринич, Г. Туркевич, А. Яворський, С. Машталір, І. Гриник, О. Грипа, М. Кочан, Н. Шуль, І. Миколаєвич, о. Лазар, М. Кузьма.

Решта дрібними. М. К.

Нові імігранти

Українці, що приїжджають стараннм ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Ґрілі" до порту в Ню Йорку дня 1-го лютого:

Баклан Микита, Марія Олександра; Барабаш Михайло; Барановський Микола; Барбадин Володимир, Анна, Розалія; Білевуш Микола, Анна, Ігор; Деманова Марія, Анна; Філенко Федір, Ефима, Олександер; Гасцький Андрій, Ірина; Гой Михайло, Іванна, Звенислава, Роман; Голонко Іван, Іванна, Іван; Гріненко Іван, Марія, Володимир; Гайдучок Богдан, Олімпія, Борис, Марія, Арита; Галат Пантелей, Галина, Люба; Гончаренко Іван, Степанія, Аркадій; Грикий Микола, Марія, Ольга; Гриньків Василь, Анна, Галина; д-р Кобельник Федір, Ольга, Олена; д-р Кохановський Іван, Татіяна, Валентина; Колтик Марія Олександер; Копистинський Осип, Софія, Степанія, Андрій; Кордуба Роман, Іванна, Яніця, Богдан;Коржидло Іван, Катерина, Доня; Курник Василь, Емілія, Ольга; Курило Петро, Параска, Анна, Михайло, Степан, Василь, Марія; Луцик Степан, Ольга, Юрко, Роман; Лукасевич Петро, Марія, Зенон, Ірина; Лукаш Володимир, Катерина, Михайло; Лунів Ірина; Лисий Микола, Татіяна, Еляна; Мацебура Ігор; Махонкін Федір, Анна, Гарольд, Едвард; Максименко Микола, Домка, Микола; Миськів Тома, Микола; Музика Степан, Марія, Іван, Адам; Очерет Василь; Гірняк Марія, Богдан, Марія, Павло; Кінтер Іван, Анастазія, Олеся; Оcлавський Степан, Олександра; Поглід Микола, Олександра, Ольга; Полегенький Теодор, Татіяна, Василь; Рябокін Тома, Галина, Леонід, Ярослава; Росінська Віра; Руповський Іван, Катерина, Галина, Марія; Савицький Теодор, Марія, Мирон, Ірина; Сердюк Іван, Зіна, Ольга, Петро, Павло; Сінельник Григорій,Ірина, Юрій; Смагін Петро; Стецевич Михайло, Марія, Осип, Ерика; Стецик Дмитро, Марія; Сторожинський Володимир, Евгенія, Люба, Ерика; Сидоренко Василь, Марія, Іван, Павло; Шкодин Михайло, Анна, Михайло, Тарнавський Осип, Божена; Ванькевич Михайло, Катерина, Степан; Василишин Михайло, Марія; Верхола Олехандер, Анна, Ольга; Винник Петро, Анна, Олександер; Захаріясевич Микола, Ярослава, Ігор; Зачнук Олександер, Христина, Дарія; Зарубайко Степан, Пелагія, Михайло, Іван; Головко Олександер, Неоніля; Іванчук Павло; Вирхнянський Семен; Андрущенко Марія, Микола; Боярський Степан, Софія, Зеновій; Бойцуняк Василь, Олена, Одарка; Бура Григорій, Марія, Микола, Розалія, Теодор, Іван, Володимир; Бучковяк Осип, Тереса, Анна; Хомич Онуфрій, Анна, Богдан, Євгенія, Ірина; Феняк Микола, Анна, Василь, Іван, Осип, Андрій; Горак Василь, Євфрозина, Ольга; Іваницький Івас, Марія, Михайло, Богдан; Кархут Євстахій, Анна, Степан, Михайло; Кароль Нестор, Ірина; Клюка Семен, Пазя, Антін, Степанія; Кулицький Микола, Олександра, Михайло, Марта; Кутас Сергій, Євдоха, Михайло, Анна; Окрепкий Степан, Дарія; Олеярчик Михайло, Ярослав, Параска; Олесієнко Петро; Пітьо Анатоль; Прашек Григорій, Катерина, Євгенія; Шуляка Яків, Уляна, Соня, Галина; Стенгель Микола;, Софія; Суптеля Михайло, Агафія, Раїса, Анатолій; Шемачко Теодор, Марія.

ФАРМЕРІ МЕРІЛЕНДУ

(Докінчення зі стор. 1-ої)

доларів, крім мешкання та деяких харчів. Якщо були річеві зажалення від робітників, їх негайно провірюється, але таких зажалень майже нема. Фармері зі свого боку стверджували чистоту, і трудолюбивість нових імігрантів, алє всі жаліли́ся, що не мають жадного запевнення, що робітник їх не залишить, якщо ще досі не залишив та не перейшов до міста. Деякі з фармерів жалілись теж на безпорядки серед новоприбулих. Одноголосно стверджували, що новоприбулі не мають почуття вдячности ані відповідальности. Підсумовуючи свій однорічний досвід з новими імігрантами, фармері ствердили, що вони без будь-якого конкретного результату для своїх господарств витратили на ту ціль багато грошей, але найгірше те, що втратили віру в европейського робітника. Тому вони є рішучо проти дальшої іміґрації в таких рямках, як вона велася досі.

Представник ЗУАДКомітету, д-р В. Ґалан, вияснював причини тих негативних досвідів фармерів з новоприбулими, виправдуючи їх новими обставинами та цілим рядом інших причин, що мають свій початок в самій проблемі скитальщини. Він звернув увагу на традиційне прив'язання до землі та до хліборобства українців і підкреслив дуже дбайливий добір людей на фарми, що його переводить ЗУАДКомітет в Европі тепер. Вислухавши вияснень та запевнень представника ЗУАДКомітету, фармері зґаліднили свою опозицію до нового закону, обстоюючи ще тільки своє застереження щодо законного зобов'язання, щоби новий імігрант перебував на фармі бодай один рік. Своє розчарування новими імігрантами і їх поведінкою висловили опісля теж місцеві стейтові власті.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СОДБОРО, КАНАДА. — Повідомляється членів відділу 439, що річні збори відбудуться в неділю, 5. лютого, в годині 2. пополудні, в Укр. Нац. Домі, 130 Фруд ул. Обовязком кожного члена є прийти на ці збори. — За уряд: І. Дацик, предс.; Ю. Криса, секр.; І. Марунчак, кас.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 5. лютого, в годині 1:30 пополудні, в галі церковній, 7 Carson St. S. S. Пожаданим є, щоб всі члени явились на збори, бо є важні справи до полагодження і буде вибір делеґата на конвенцію У.Н. Союзу. Довгуючі члени мають вирівняти свої вкладки, бо інаше будуть суспендовані. — За уряд: С. Гриб, предс.; Д. Василик, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Сестр. ім. Ольги Басараб, від. 47, повідомляє своїх члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 5. лютого, точно в годині 3. пополудні, в парафіяльній галі, 235 Carbon St. Будуть важні справи до полагодження і вибір делеґаток на конвенцію УАС. Просимо рівночасно всіх скитальців прийти на ці збори і вписатися в члени. — За уряд: Анастазія Малицька, Марія Копчук, Марія Заблоцька.

БЕРВІК, ПА. — Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 164, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 5. лютого в годині 1. пополудні в церковній галі. Просимо членів прийти конечно, бо маємо важні справи до полагодження і буде вибір делеґатів на конвенцію УНС. — За уряд: І. Роль, предс.; П. Ґелетій, секр.

БЕЙОН, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213, дає до відома всім своїм членам, що на річних зборах 10. січня вибрано уряд на 1950 рік: И. Кобрин, предс.; Г. Антош, заст.; А. Ковалькі, фін. секр.; М. Пахолок, кас.; В. Салій, рек. секр.; М. Росоловський і В. Савран, контрольори; І. Кушнір, М. Росоловський і М. Данько, тростіси; С. Ґотра надзиратель хворих. — Делеґата не вибрано, а відложено до місячних зборів, що відбудуться в другий вівторок по першім. — В. Салій, рек. секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — На річних зборах Тов. Запорозька Січ, від. 305, вибрано уряд на 1950 рік: М. Максимчук, предс.; М. Гентон, секр.; М. Тихоневич, кас.; І. Годованець і Н. Ваюк, контрольори. — Секр.

ПОМ. БОГОСЛУЖЕННЯ

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ В 40 ДЕНЬ СМЕРТИ о. ПАВЛА КОРСУНОВСЬКОГО.

Заходами приятелів бл. пам. о. протоєрея Павла Корсуновського буде відслужено в сороковий день його кончини, а саме 2-го лютого, в 10. год. рано, Поминальну Службу Божу в православній церкві св. кн. Володимира, 334 Іст 14. вулиця. Як співав б. Капелі Кошиця, о. Павло Корсуновський день за днем записував усі пригоди, враження, успіхи і зустрічі з різними людьми, що їх мали капеляни на чолі з О. Кошицем. З того матеріялу тільки дещо було друковано на сторінках „Свободи", але ціла його велика праця, яку він в часі довгорічної своєї хворости, що скінчилася смертю, переглянув і зкоректував, з додатком нечисленних фотознимків, лишається неопублікованою, в рукописах, і ще напевне довго ждатиме на свого видавця.

(ог.)

В 40-ий день смерти

сл. п. інженера **ЮЛІЯНА**

ПАВЛИКОВСЬКОГО

нашого незабутнього ідеолога й провідника кооперації в західній Україні та громадського й політичного діяча на протязі останніх 40 років

—: відбудуться :—

В НЮ ЙОРКУ, Н. Й., В НЕДІЛЮ, 5. ЛЮТНЯ 1950
в год. 11:45 ПАНАХИДУ в церкві св. Юрія при 7-ій вул.,
в год. 12:30 ЖАЛІБНІ СХОДИНИ з промовою п. В. Мудрого в концертовій залі св. Юрія, 210-214 Іст 6-та вул.

До участи в цих поминках все Українське Громадянство запрошує

Комітет Кооператорів і Громадських Діячів в Ню Йорку.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую **ТЕКЛІ і ПАСЬКИ** доньки Івана **РОМАНІВ** з села Тратолоки, пов. Зборів. Хто про них знає, або вони самі, прошу написати до:

MYCHAJLO ROMANIW
394 Blackstone Street,
Woonsocket, R. I.

РОЗАЛІЯ КОПКО зам. Возьна, зі села Боневичі, пов. Добромиль, пошукує сестру **МАРІЮ БЕГУНЯК** з дому Копко, яка до 1933 р. мешкала в Bayonne. Хто знає про неї, або вона сама, прошу писати на адресу:

ROZALIA WOZNYJ
Valley Forge Military Academy
Wayne, Pa.

ІВАН ГОРЕЧИЙ, син Дмитра і Анни з Семиків, з Рави Руської, пошукує свою тітку **КАТЕРИНУ СЕМИК** дочку Ілька з Рави Руської, котра виїхала до ЗДА вже 38-40 років тому. Хто знає про неї, прошу повідомити на адресу:

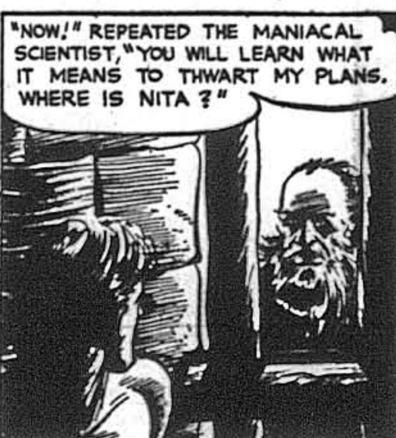
WATAMANIUK YURKO
9201 Woodlawn Ave., Chicago 19, Ill.

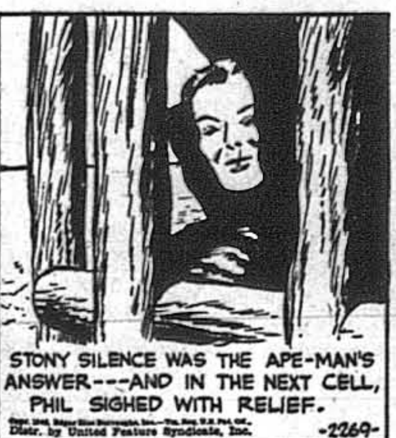
Пошукую дочку **ПЕТРА ТАНЦЯК, АННУ** зам. **РЕЙМАН**, що виїхала з Німеччини в липні 1949 р. Має перебувати в околиці Ню Йорку. Хто про неї знає, або вона сама, голоситись:

KOMARECKYJ MYCHAJLO
190 Washington St., Jersey City, N. J.

ТАРЗАН, ч. 2269. Тарзан визиває.

Заки Тарзан міг відзискати рівновагу після насильного штовху Ґора, засівка замкнулася.

„Аж тепер довідаєшся, що це значить іти наперекір моїм плянам. Де є Ніта," — заверещав маняк-науковець.

Відповіддю на це була гробова мовчанка Тарзана... а в сусідній келії Фил застогнав з полекші.

„Ти забуваєш, що я можу приневолити тебе говорити" — загрозив доктор. Тарзанове геройське серце затремтіло, хоч як спокійний був він назовні, коли пригадав собі страшний лік.